Krajevne novice

Glasilo občine Šmartno pri Litiji

November 2026
Letnik 11, številka 9

Iz tokratne vsebine:

Šmarski advent – skupaj ustvarjamo praznično zgodbo
stran 2

Razglas
stran 3–6

Pogovor s Timom Šteferlom
stran 13–14

Ljubezen, ki z leti raste in zori
stran 21

ISSN 2463-8579

Občina Šmartno pri Litiji
Tomazinova ulica 2, 1275 Šmartno pri Litiji
Elektronski naslov: info@smartno-litija.si
Telefon: 01 896 27 70
Faks: 059 097 480

Uradne ure
Ponedeljek: 8.00–12.00 in 13.00–15.00
Sreda: 8.00–12.00 in 13.00–17.00
Petek: 8.00–13.00
Uradne ure župana so po dogovoru, zaželena je predhodna najava na telefonsko številko 01 896 27 70.

Glasilo občine Šmartno pri Litiji Krajevne novice
Prispevke in oglase za naslednjo številko Krajevnih novic, ki bo izšla decembra 2026, pričakujemo najkasneje do sobote, **28. 11. 2026**, na elektronski naslov uredništva: **krajevnenovice@bogensperk.si**. Članke, prejete po tem datumu, bomo objavili v okviru možnosti. Avtorje prispevkov in naročnike oglasov naprošamo, naj pri pisanju in oblikovanju upoštevajo navodila, ki so objavljena na spletni strani Občine Šmartno pri Litiji.

Izdajatelj:
Javni zavod Bogenšperk

Odgovorni urednik:
dr. Jernej Kotar

Uredniški odbor:
Katarina Kragelj, Domen Merzel, Matjaž Hostnik, Uroš Pušnik in Aleš Kralj

Jezikovni pregled:
Janoš Železnik

Naslovna fotografija:
Liberčica

Foto:
Franc Lamovšek

Prelom in tisk:
Četisk, d. o. o.
Bežigrajska cesta 5
3000 Celje

https://obcina.smartno.si/mediji/krajevne-novice/

Glasilo izhaja v nakladi 1800 izvodov in je brezplačno.

ISSN 2463-8579

V znamenju lokalnih volitev in praznovanja občinskega praznika

Letošnja novembrska številka je zaradi bližajočih se lokalnih volitev izrazito volilno obarvana. Izšla je nekaj dni prej kot običajno, saj smo v uredništvu želeli kandidatom omogočiti, da svoje programe predstavijo tudi v občinskem glasilu. Veseli nas, da so to možnost izkoristili skoraj vsi kandidati, in upamo, da bodo predstavljene vsebine bralcem olajšale odločitev, komu nameniti svoj glas na volitvah 15. novembra.

November v šmarski občini vsako leto zaznamuje praznovanje občinskega praznika, ki ga bo tudi letos popestrilo več dogodkov. To je priložnost, da se kot skupnost ozremo na prehojeno pot in se vprašamo, kdo smo in kam gremo. V uredništvu smo zato k pogovoru povabili Tima Šteferla, ki s svojimi prispevki že vrsto let bogati domoznansko rubriko na zadnji strani glasila. Poznavanje preteklosti je pomembno za razumevanje sedanjosti, saj prav iz nje izhaja tudi naša lokalna identiteta. Zavedanje lastnih korenin nam pomaga bolje razumeti, kdo smo, hkrati pa nam daje trdnejše temelje za načrtovanje prihodnosti.

Volitve so praznik demokracije, zato vas vabim, da se jih v nedeljo, 15. novembra, udeležite v čim večjem številu. Z oddajo svojega glasu boste tudi sami prispevali k oblikovanju prihodnosti naše občine in njeni usmeritvi v naslednjih štirih letih.

dr. Jernej Kotar, odgovorni urednik

Šmarski advent – skupaj ustvarjamo praznično zgodbo

Avtor članka: Občinska uprava

Drage občanke, dragi občani!

Lani smo prvič pripravili Šmarski advent in ustvarili zgodbo, ki je obogatila decembrsko dogajanje v občini ter s pozitivno energijo in skupnimi doživetji povezala našo skupnost. Letos jo z veseljem nadaljujemo z željo, da bi Šmarski advent postal lepa tradicija, ki nas bo povezovala tudi v prihodnjih letih.

Pri ustvarjanju decembrskega utripa imajo pomembno vlogo društva, zavodi, lokalni ustvarjalci, obiskovalci in vsi, ki s svojimi idejami, trudom ter srčnostjo soustvarjate Šmarski advent. Verjamemo, da lahko z odprtostjo za nove ideje in pripravljenostjo za sodelovanje ustvarimo nekaj posebnega – zgodbo, ki bo bogatila in povezovala ljudi z vseh koncev občine.

Da ohranimo kanček skrivnostnosti, vam za začetek razkrivamo le dva dogodka, ki si ju lahko zabeležite v koledar:

- **petek, 4. december 2026**
Pohod z lučkami v Adventni park in slavnostni prižig novoletnih lučk

Ob prižigu lučk bomo skupaj z najmlajšimi iz Vrtca Ciciban, ki se bodo že tradicionalno odpravili na Pohod z lučkami, simbolično vstopili v decembrske dogodivščine.

- **petek, 18. december 2026**
Dobrodelna kulinarična ulica

Tudi letos bo za dobrodelni namen dišalo na našem glavnem trgu. Svoje kuharske mojstrovine bodo ponovno predstavili predstavniki javnih zavodov, občinske uprave in župan s svojo ekipo. Verjemite, da bo boj za najokusnejšo hrano in največji obisk stojnic letos še bolj neizprosen. Sredstva bodo zbrana za dober namen.

To sta le dva utrinka letošnjega Šmarskega adventa.

Vabimo vas, da spremljate objave na socialnih omrežjih in uradni spletni strani Občine Šmartno pri Litiji, na njih bomo v prihodnjih tednih razkrili celoten program.

Lepo vabljeni, da skupaj z nami soustvarite še en Šmarski advent.

R A Z G L A S

Občinska volilna komisija Občine Šmartno pri Litiji na podlagi 74. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 83/12, 68/17, 93/20 – odl. US, 102/24, 10/26 in 1389/26) v povezavi z 61. členom Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo, 54/07 – odl. US, 35/14 – odl. US, 23/17, 29/21 in 12/24) in Odloka o razpisu rednih volitev v občinske svete in redne volitve županov (Uradni list RS, št. 1143/26) objavlja

SEZNAM KANDIDATOV ZA LOKALNE VOLITVE V OBČINI ŠMARTNO PRI LITIJI, KI BODO DNE 15. NOVEMBRA 2026.

ZA VOLITVE ČLANOV OBČINSKEGA SVETA

V VOLILNI ENOTI ŠT. 1,

ki obsega naselja: Bukovica pri Litiji, Cerovica, Gradišče pri Litiji, Gradiške Laze, Jablaniške Laze, Jablaniški Potok, Selšek, Spodnja Jablanica, Zgornja Jablanica, Bogenšperk, Dvor, Jelša, Liberga, Lupinica, Preska nad Kostrevnico, Velika Kostrevnica, Dolnji Vrh, Gornji Vrh, Gradišče – k. o. Grad. in Polj., Ježce, Ježni Vrh, Kamni Vrh pri Primskovem, Mihelca, Mišji Dol, Mulhe, Obla Gorica, Poljane pri Primskovem, Primskovo, Razbore – k. o. Ježni Vrh, Sevno, Stara Gora pri Vel. Gabru, Vinji Vrh, Višnji Grm, Zagrič, v kateri se voli 6 članov občinskega sveta.

1. LISTA ZA OBČINO ŠMARTNO

Predlagatelj: **Aleš Merzel in skupina volivcev**

1. Gregor Berčon, roj. 1987, Jelša 10, 1275 Šmartno pri Litiji
2. Petra Kovačič Pancar, roj. 1982, Sevno 11, 1276 Primskovo
3. Matija Lupše, roj. 1955, Ježni Vrh 7, 1276 Primskovo
4. Ana Maria Zaman, roj. 1998, Dvor 4b, 1275 Šmartno pri Litiji
5. Maks Povše, roj. 2004, Cerovica 19, 1275 Šmartno pri Litiji

2. SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA

SLS

1. Veronika Jesenšek, roj. 1963, Lupinica 1, 1275 Šmartno pri Litiji
2. Marcel Izlakar, roj. 2000, Bukovica pri Litiji 12, 1275 Šmartno pri Litiji
3. Barbara Mandelj, roj. 1997, Gradišče pri Litiji 4a, 1275 Šmartno pri Litiji
4. Peter Dobravec, roj. 1989, Spodnja Jablanica 7, 1275 Šmartno pri Litiji
5. Nina Kaplja, roj. 1995, Mihelca 6a, 1276 Primskovo
6. Gašper Možina, roj. 1990, Velika Kostrevnica 37e, 1275 Šmartno pri Litiji

3. SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA

SDS SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA

1. Benjamin Smrekar, roj. 2001, Gradišče – k. o. Grad. in Polj. 14, 1276 Primskovo
2. Jožica Dobravec, roj. 1990, Spodnja Jablanica 7, 1275 Šmartno pri Litiji
3. Jernej Poglajen, roj. 1987, Preska nad Kostrevnico 19a, 1275 Šmartno pri Litiji
4. Jelka Berdajs, roj. 1967, Obla Gorica 10, 1276 Primskovo
5. Anton Tomc, roj. 1972, Cerovica 29, 1275 Šmartno pri Litiji
6. Vida Poglajen, roj. 1961, Preska nad Kostrevnico 19a, 1275 Šmartno pri Litiji

4. NOVA SLOVENIJA – KRŠČANSKI DEMOKRATI

N.Si

1. Matic Kremžar, roj. 2003, Gradiške Laze 23, 1275 Šmartno pri Litiji
2. Suzana Kepa, roj. 1979, Ježce 2, 1275 Šmartno pri Litiji
3. Nejc Poglajen, roj. 2003, Liberga 5, 1275 Šmartno pri Litiji
4. Jerneja Čopar, roj. 2000, Velika Kostrevnica 21, 1275 Šmartno pri Litiji

6. GIBANJE SVOBODA

Svoboda

1. Manca Mrzelj, roj. 1996, Jelša 8a, 1275 Šmartno pri Litiji
2. Matjaž Grabnar, roj. 1986, Spodnja Jablanica 2b, 1275 Šmartno pri Litiji
3. Jaka Bregar, roj. 1995, Sevno 44, 1276 Primskovo
4. Leopoldina Tomažič, roj. 1966, Dvor 25, 1275 Šmartno pri Litiji

---

V VOLILNI ENOTI ŠT. 2,

ki obsega naselja: Mala Kostrevnica, Šmartno pri Litiji, v kateri se voli 5 članov občinskega sveta.

1. LISTA ZA OBČINO ŠMARTNO

Predlagatelj: **Aleš Merzel in skupina volivcev**

1. Urška Fele, roj. 1994, Valvazorjeva ulica 43, 1275 Šmartno pri Litiji
2. Domen Merzel, roj. 1981, Bartlova ulica 11, 1275 Šmartno pri Litiji
3. Metka Mavri, roj. 1982, Bartlova ulica 11, 1275 Šmartno pri Litiji
4. Marjan Janežič, roj. 1968, Valvazorjeva ulica 3, 1275 Šmartno pri Litiji

2. SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA

SLS

1. Darko Vidic, roj. 1984, Levstikova ulica 1, 1275 Šmartno pri Litiji
2. Marjeta Prašnikar, roj. 1973, Pungrt 30, 1275 Šmartno pri Litiji
3. Gašper Zaman, roj. 2002, Mala Kostrevnica 20, 1275 Šmartno pri Litiji
4. Jelka (Gabriela) Hostnik, roj. 1960, Ustje 16, 1275 Šmartno pri Litiji
5. Srečko Rozina, roj. 1956, Na Roje 12, 1275 Šmartno pri Litiji

3. SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA

SDS SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA

1. Tilen Ulčar, roj. 2002, Valvazorjeva ulica 19, 1275 Šmartno pri Litiji
2. Maja Toplak Primc, roj. 1980, Mala Kostrevnica 47, 1275 Šmartno pri Litiji
3. Simon Povše, roj. 1968, Cerkovnik 2a, 1275 Šmartno pri Litiji
4. Jože Žurga, roj. 1960, Valvazorjeva ulica 34, 1275 Šmartno pri Litiji
5. Sašo Marn, roj. 2000, Mala Kostrevnica 29, 1275 Šmartno pri Litiji

4. NOVA SLOVENIJA – KRŠČANSKI DEMOKRATI

N.Si

1. Alenka Škrabanja, roj. 1963, Cerkovnik 11, 1275 Šmartno pri Litiji
2. Dominik Fele, roj. 2006, Valvazorjeva ulica 43, 1275 Šmartno pri Litiji
3. Ema Justin, roj. 2000, Litijska cesta 14, 1275 Šmartno pri Litiji
4. Jože Loc, roj. 1961, Valvazorjeva ulica 23, 1275 Šmartno pri Litiji

5. LISTA MATEJA SIRKA

Predlagatelj: **Jakob Sirk in skupina volivcev**

1. Matej Sirk, roj. 1971, Mala Kostrevnica 4, 1275 Šmartno pri Litiji

6. GIBANJE SVOBODA

Svoboda

1. Gašper Ambrož, roj. 1980, Valvazorjeva ulica 37, 1275 Šmartno pri Litiji
2. Maja Mlakar Mohar, roj. 1987, Za povrtmi 4b, 1275 Šmartno pri Litiji
3. Martin Gradišek, roj. 1986, Miška 5, 1275 Šmartno pri Litiji
4. Karolina Aškerc, roj. 1992, Ustje 35a, 1275 Šmartno pri Litiji
5. Milan Izlakar, roj. 1957, Staretov trg 23, 1275 Šmartno pri Litiji

---

V VOLILNI ENOTI ŠT. 3,

ki obsega naselja: Javorje, Leskovica pri Šmartnem, Vrata, Črni Potok, Podroje, Riharjevec, Vintarjevec, Dragovšek, Gozd - Reka, Jastrebnik, Ščit, Štangarske Poljane, Volčja Jama, Koške Poljane, Mala Štanga, Račica, Velika Štanga in Zavrstnik, v kateri se voli 5 članov občinskega sveta.

1. LISTA ZA OBČINO ŠMARTNO

Predlagatelj: **Aleš Merzel in skupina volivcev**

1. Helena Smrekar, roj. 1995, Podroje 24a, 1275 Šmartno pri Litiji
2. Matej Jug, roj. 1986, Dragovšek 8, 1275 Šmartno pri Litiji
3. Karmen Grom, roj. 1963, Vintarjevec 25b, 1275 Šmartno pri Litiji
4. Janez Skubic, roj. 1966, Volčja Jama 5, 1275 Šmartno pri Litiji
5. Klara Aškerc, roj. 1999, Leskovica pri Šmartnem 17a, 1275 Šmartno pri Litiji

2. SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA

SLS

1. Marko Slapničar, roj. 1968, Zavrstnik 51, 1275 Šmartno pri Litiji
2. Mojca Žust, roj. 1972, Velika Štanga 4, 1275 Šmartno pri Litiji
3. Branko Šuštaršič, roj. 1971, Riharjevec 4, 1275 Šmartno pri Litiji
4. Urška Hauptman, roj. 2007, Vintarjevec 12, 1275 Šmartno pri Litiji
5. Miha Kastelic, roj. 1992, Podroje 7, 1275 Šmartno pri Litiji

3. SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA

1. Janez Tomažič, roj. 1963, Dragovšek 10a, 1275 Šmartno pri Litiji
2. Neža Vidic, roj. 1998, Podroje 21, 1275 Šmartno pri Litiji
3. Andrej Cerjak, roj. 1971, Leskovica pri Šmartnem 7, 1275 Šmartno pri Litiji
4. Tadeja Koleša, roj. 1988, Volčja Jama 6, 1275 Šmartno pri Litiji
5. Marko Pražnikar, roj. 1973, Črni Potok 22a, 1275 Šmartno pri Litiji

4. NOVA SLOVENIJA – KRŠČANSKI DEMOKRATI

1. Martin Fortuna, roj. 1977, Velika Štanga 16, 1275 Šmartno pri Litiji
2. Jožica Trpin, roj. 1965, Leskovica pri Šmartnem 2, 1275 Šmartno pri Litiji
3. Blaž Štrus, roj. 2003, Ščit 8, 1275 Šmartno pri Litiji
4. Andreja Kastelic, roj. 1969, Velika Štanga 25a, 1275 Šmartno pri Litiji
5. Matej Šuštar, roj. 1996, Vintarjevec 8, 1275 Šmartno pri Litiji

6. GIBANJE SVOBODA

1. Andrej Jerant, roj. 1983, Mala Štanga 3, 1275 Šmartno pri Litiji
2. Liljana Bučar, roj. 1981, Zavrstnik 6, 1275 Šmartno pri Litiji
3. Janez Peterlin, roj. 1977, Črni Potok 17b, 1275 Šmartno pri Litiji
4. Mateja Cilenšek, roj. 1986, Dragovšek 14, 1275 Šmartno pri Litiji
5. Franc Props, roj. 1963, Dragovšek 9, 1275 Šmartno pri Litiji

---

ZA VOLITVE ŽUPANA

1. BLAŽ IZLAKAR, roj. 1987, Staretov trg 23, 1275 Šmartno pri Litiji
   Predlagatelj: dr. Jernej Kotar in skupina volivcev

Predsednica OVK Občine Šmartno pri Litiji:
Rosana Lemut Strle l. r.

LISTA ZA OBČINO ŠMARTNO

1
VOLILNA ŠTEVILKA

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Naša občina je naš skupni dom. Tu živimo, delamo, ustvarjamo, vzgajamo otroke, skrbimo za starejše in gradimo prihodnost naših krajev.

Kandidati na **Listi ZA občino Šmartno** verjamemo, da se občina razvija najbolje takrat, ko zna poslušati ljudi, povezovati kraje in spoštovati potrebe vseh generacij. Smo ekipa kandidatov iz različnih delov občine, z različnimi izkušnjami in pogledi, povezuje pa nas skupna želja: **da Šmartno ostane prijetna, povezana in razvojno usmerjena občina**.

Ne obljubljamo nerealnih rešitev. Želimo pa delati pošteno, odgovorno in sodelovalno, s konkretnimi koraki, ki bodo izboljševali vsakdanje življenje občanov.

Skupaj za občino, kjer je lepo živeti, delati in ostati doma.

KANDIDATI ZA OBČINSKI SVET

VOLILNA ENOTA 1

1.	GREGOR BERČON	inž. gradbeništva
2.	PETRA KOVAČIČ PANCAR	abs. dentalne medicine
3.	MATIJA LUPŠE	ekonomski tehnik
4.	ANA MARIA ZAMAN	dipl. inž. radiološke tehnologije
5.	MAKS POVŠE	študent posl. prava in managementa

VOLILNA ENOTA 2

1.	URŠKA FELE	mag. religiologije in etike
2.	DOMEN MERZEL	dipl. poslovni informatik
3.	METKA MAVRI	uni. dipl. ekonomistka
4.	MARJAN JANEŽIČ	varnostni inž.

VOLILNA ENOTA 3

1.	HELENA SMREKAR	mag. inž. gozdarstva
2.	MATEJ JUG	inž. strojništva
3.	KARMEN GROM	farmacevtska teh.
4.	JANEZ SKUBIC	voznik
5.	KLARA AŠKERC	mag. psihologije

NAŠE GLAVNE USMERITVE

1. **Dom in delo**
   Več možnosti za mlade družine, podjetništvo in razvoj kmetij.
2. **Elektrika in infrastruktura**
   Zanesljivejša oskrba in boljši pogoji za razvoj.
3. **Prevozi in varne poti**
   Boljša povezanost vasi, Šmartnega in Litije.
4. **Razvoj vseh vasi**
   Urejena vaška središča, prostori za druženje in bolj povezana naselja.
5. **Domača hrana in kmetijstvo**
   Podpora domačim pridelovalcem in več lokalne ponudbe.
6. **Priložnosti za mlade**
   Več možnosti, da mladi ostanejo doma in tu ustvarjajo.
7. **Skrb za starejše**
   Dostopnejša pomoč, prevozi in medgeneracijsko sodelovanje.
8. **Kultura, društva in prosti čas**
   Več življenja v občini, več druženja in več kakovostnega časa za ljudi.

1 **Želimo občino, v kateri imajo ljudje več možnosti za dom, delo, varnost, druženje in čas zase. Skupaj za povezano, uspešno in prijetno občino — danes in za prihodnje generacije.**

Spremljajte nas na: www.facebook.com/listazaobcinosmartno

Naročnik oglasa je Lista za občino Šmartno

SLS
SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA
2
Obkrožite listo SLS pod številko 2

LISTA KANDIDATOV ZA OBČINSKI SVET OBČINE ŠMARTNO PRI LITIJI

Na listi Slovenske ljudske stranke smo povezani ljudje različnih generacij, poklicev in pogledov, ki želimo s svojim znanjem, delom in vztrajnostjo prispevati k boljšemu razvoju naše občine. Skupaj si bomo prizadevali za **varno prihodnost, urejeno okolje in višjo kakovost življenja v vseh naših krajih.**

V mandatu 2026–2030 se bomo kandidati na listi Slovenske ljudske stranke zavzemali predvsem za **izgradnjo vodovodnega omrežja, sanacijo in asfaltiranje najbolj problematičnih cest, izboljšanje javne razsvetljave ter ureditev varnih kolesarskih in pešpoti.**

Naš cilj je občina, v kateri bodo potrebe občank in občanov v ospredju, razvoj pa bo temeljil na konkretnih izboljšavah, sodelovanju in odgovornem delu.

VOLILNA ENOTA 1

1.
Veronika **JESENŠEK**
ekonomski tehnik, upokojenka

2.
Marcel **IZLAKAR**
elektro tehnik, serviser

3.
Barbara **MANDELJ**
diplomirana ekonomistka (VS), kadrovska asistentka

4.
Peter **DOBRAVEC**
inženir kmetijstva, kmet

5.
Nina **KAPLJA**
gastronom - hotelier, samozaposlena

6.
Gašper **MOŽINA**
diplomirani inženir elektrotehnike, IT specialist

VOLILNA ENOTA 2

1.
Darko **VIDIC**
mag. akademski glasbenik, pevec, koordinator območne izpostave

2.
Marjeta **PRAŠNIKAR**
profesorica kemije, profesorica

3.
Gašper **ZAMAN**
okoljevarstveni tehnik, študent

4.
Gabriela **HOSTNIK**
dipl. medicinska sestra, upokojenka

5.
Srečko **ROZINA**
elektro tehnik, IT informatik

VOLILNA ENOTA 3

1.
Marko **SLAPNIČAR**
inženir gozdarstva, revirni gozdar

2.
Mojca **ŽUST**
usnjarsko-krznarski konfekcionar, samozaposlena na kmetiji

3.
Branko **ŠUŠTARŠIČ**
kovinar, kovinar

4.
Urška **HAUPTMAN**
trgovec, dijakinja

5.
Miha **KASTELIC**
diplomirani inženir geodezije, samozaposlen na kmetiji

Skupaj za našo občino!

SDS

SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA

3

ZA OBČINO, KJER ŠTEJE VSAK KRAJ IN VSAK GLAS.

Predstavniki kandidatne liste se bomo zavzemali za **enakomeren razvoj občine**. Podpirali bomo projekte, ki prinašajo koristi celotni skupnosti, vplivajo na boljše življenje ljudi in jih pri tem tudi povezujejo.

ODKRITO DO LJUDI, ODGOVORNO DO OBČINE.

Verjamemo, da mora biti občinski svet prostor dialoga, odgovornega odločanja in zastopanja vseh občank in občanov. Zato bomo podpirali sodelovanje, odgovorne odločitve, zagovarjali pregledno delovanje občine in odkrito komunikacijo z občani.

NIČ O NAS BREZ NAS.

Želimo si občino, ki prisluhne, povezuje in deluje v skupno dobro vseh občanov. Skupaj za občino, v kateri se razvoj načrtuje z ljudmi in za ljudi v skladu z latinskim rekom ***»Nihil de nobis, sine nobis«***.

Volilna enota 1
VZHODNI DEL OBČINE

1. Benjamin Smrekar
2. Jožica Dobravec
3. Jernej Poglajen
4. Jelka Berdajs
5. Anton Tomc
6. Vida Poglajen

Volilna enota 2
OSREDNJI DEL OBČINE

1. Tilen Ulčar
2. Maja Toplak Primc
3. Simon Povše
4. Joža Žurga
5. Sašo Marn

Volilna enota 3
ZAHODNI DEL OBČINE

1. Janez Tomažič
2. Neža Vidic
3. Andrej Cerjak
4. Tadeja Koleša
5. Marko Pražnikar

Naročnik: SDS, Trstenjakova 8, 1000 Ljubljana

Volite tako, da obkrožite številko liste 3 in številko kandidata, ki mu želite dati svoj glas.

MLADI. ODGOVORNI. DEJAVNI.

Skupaj v akcijo za občino Šmartno pri Litiji.

N.Si

Na listi Nove Slovenije smo zbrani ljudje, ki nam za našo občino ni vseeno. Dobro poznamo njen utrip, njene prednosti in izzive. Želimo si, da bi se naša občina razvijala premišljeno in ohranila tisto, kar jo dela posebno.

Občino poznamo od znotraj. Vsi kandidati na naši listi smo dejavni v različnih društvih, od gasilcev in športnih društev do kulturnih, turističnih in drugih skupin. Zato dobro vemo, kaj ljudi teži, kaj v posameznih vaseh manjka in kje bi z malo dobre volje lahko naredili veliko. Med nami so tudi **podjetniki**, ki vedo, da je treba vsak evro dobro obrniti – tudi občinskega.

Za nami je delo, ne le obljube. V preteklem mandatu smo bili **najmanjša svetniška skupina, a ena najbolj dejavnih**. To se je pokazalo pri poznavanju gradiva, v številu razprav na sejah in v številu pobud, ki smo jih dali občinski upravi. Vse dobre projekte, ki so koristili občanom, smo podprli.

Hkrati smo odgovorno opravljali svojo nadzorno vlogo: gradiva smo **natančno preučili**, informacije preverjali in **opozorili** vedno, ko smo ocenili, da se da kaj narediti bolje, ceneje ali bolj pregledno. Verjamemo, da konstruktivna kritika ni ovira, ampak pot do boljših odločitev.

S takšnim delom želimo nadaljevati – z več znanja, več energije in z vašo podporo.

Občinski odbor NSi Šmartno pri Litiji

Vaši kandidati za občinski svet

1. VOLILNA ENOTA

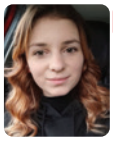
1 **Matic Kremžar**
Gradiške Laze

2 **Suzana Kepa**
Ježce

3 **Nejc Poglajen**
Liberga

4 **Jerneja Čopar**
Velika Kostrevnica

2. VOLILNA ENOTA

1 **Alenka Škrabanja**
Šmartno pri Litiji

2 **Dominik Fele**
Šmartno pri Litiji

3 **Ema Justin**
Šmartno pri Litiji

4 **Jože Loc**
Šmartno pri Litiji

3. VOLILNA ENOTA

1 **Martin Fortuna**
Velika Štanga

2 **Jožica Trpin**
Leskovica

3 **Blaž Štrus**
Ščit

4 **Andreja Kastelic**
Velika Štanga

5 **Matej Šuštar**
Vintarjevec

Kako glasujete?

4 **Obkrožite 4** – listo NSi.

V kvadratek na desni vpišite številko izbranega kandidata v svoji volilni enoti (**preferenčni glas**).

Za dolgoročni razvoj in učinkovito delovanje naše občine.

1. Racionalna in odgovorna poraba občinskega denarja na vseh področjih
2. Izgradnja vodovodov in druge nujno potrebne javne infrastrukture
3. Podpora društvom, ki so središče dogajanja v občini
4. Prenova in ureditev dotrajanih cest
5. Pregledno in stroškovno učinkovito dokončanje vrtca v Šmartnem
6. Učinkovit prostorski načrt in smiseln komunalni prispevek
7. Nadaljevanje dobrega dela zadnjih let in ustvarjanje novih razvojnih priložnosti

V nedeljo, 15. novembra 2026, obkrožite številko 4 – NSi.

4 N.Si

POLITIČNI OGLAS · Naročnik oglasa: Nova Slovenija – Krščanski demokrati (NSi), Občinski odbor Šmartno pri Litiji

GIBANJE SVOBODA ŠMARTNO PRI LITIJI

6

V TEM MANDATU SMO PODPIRALI POMEMBNE OBČINSKE NALOŽBE IN SI PRIZADEVALI, DA BI SE POTREBE ŠMARTNEGA PRI LITIJI SLIŠALE TUDI NA DRŽAVNI RAVNI. PRI TEM SMO SODELOVALI Z MINISTROMA DR. VINKOM LOGAJEM IN MAG. FRANCEM PROPSOM TER PRISTOJNIMI MINISTRSTVI.

KAJ SMO DOSEGLI V PRETEKLEM MANDATU

NOVI VRTEC PRI OŠ ŠMARTNO
Za gradnjo novega vrtca je zagotovljenih 1,94 milijona evrov državnega sofinanciranja.

SANACIJA ODLAGALIŠČA RAKOVNIK
Zaključena državna sanacija zaprtega odlagališča, vredna več kot 4 milijone evrov.

SATELITSKI URGENTNI CENTER LITIJA
Ob Zdravstvenem domu Litija poteka gradnja SUC v vrednosti več kot 1,5 milijona evrov.

NOVO URGENTNO VOZILO ZD LITIJA
Novo vozilo v vrednosti približno 93.000 evrov, od tega več kot 70.000 evrov državnih sredstev.

PRENOVLJENO IGRIŠČE PRI OŠ ŠMARTNO
Zaključena prenova v vrednosti približno 783.000 evrov, od tega 250.000 evrov državnega sofinanciranja.

SANACIJA PLAZOV IN CEST PO UJMAH
Po neurjih in poplavah leta 2023 so bili na območju naše občine s pomočjo državnih sredstev za odpravo posledic naravnih nesreč sanirani plazovi in poškodovani cestni odseki.

NAŠE PRIORITETE V PRIHODNJEM MANDATU

VARNE IN UREJENE PROMETNE POVEZAVE
Urejanje cest, pločnikov in šolskih poti ter izboljšanje javnega prevoza in kolesarskih povezav.

ZANESLJIVA OSKRBA IN KOMUNALNA INFRASTRUKTURA
Zanesljiva oskrba s pitno vodo, urejanje vodovodov, javne razsvetljave in komunalne infrastrukture.

ENAKOMEREN RAZVOJ VSEH KRAJEV
Enaka pozornost vsem vasem in naseljem ter več sodelovanja prebivalcev pri odločanju.

KAKOVOSTNO ŽIVLJENJE VSEH GENERACIJ
Podpora vrtcem, šolam, mladim, družinam, starejšim in medgeneracijskemu povezovanju.

ŽIVA IN POVEZANA LOKALNA SKUPNOST
Podpora društvom, gasilcem, športu in kulturi ter urejanje igrišč in prostorov za druženje.

ODGOVOREN IN TRAJNOSTEN RAZVOJ
Dokončevanje projektov, odgovoren proračun ter skrb za okolje, lokalno gospodarstvo in trajnostni turizem.

KANDIDATI ZA OBČINSKI SVET

VOLILNA ENOTA 1

MANCA MRZELJ

MATJAŽ GRABNAR

JAKA BREGAR

LEOPOLDINA TOMAŽIČ

VOLILNA ENOTA 2

GAŠPER AMBROŽ

MAJA MLAKAR MOHAR

MARTIN GRADIŠEK

KAROLINA AŠKERC

MILAN IZLAKAR

VOLILNA ENOTA 3

ANDREJ JERANT

LILJANA BUČAR

JANEZ PETERLIN

MATEJA CILENŠEK

FRANC PROPS

SKUPAJ GREMO NAPREJ.

Svoboda
Šmartno pri Litiji

To je politični oglas.
Naročnik: Svoboda, Ameriška ulica 8, 1000 Ljubljana

BLAŽ IZLAKAR
ZA ŽUPANA

Vir: Matjaž KIRN (V centru), Vrtec Šmartno, 2026.

ZaŠmartno - hvala za zaupanje v mandatu!

ZAKAJ PONOVNA KANDIDATURA?
Odgovor je preprost. Kljub različnim izzivom, ki so mi v zadnjih štirih letih prekrižali pot, še čutim energijo za nadaljevanje dela pri vodenju občine. Velik del te energije pritiče dejstvu, da ste mi dokazali, da je naša skupnost lahko povezana.

ZAUPANJE
Župansko kandidaturo v preteklem mandatu so podprli Lista za Občino Šmartno, Gibanje Svoboda in Lista Karmen Sadar. Njihova podpora pri predstavitvi programa, skupnih ciljih in delovanju je bila osnova za uspešno širjenje idej in programa, ki je po štirih letih prinesel rezultate.

EKIPA
Zasluge za uspeh nikoli ne gre pripisati posamezniku. Ob meni stojijo sodelavke in sodelavci, podžupan Darko Vidic in vsem se moram zahvaliti za razumevanje in vso opravljeno delo v tem mandatu.

SODELOVANJE
Kljub začetni tremi smo z večino svetnic in svetnikov skozi mandat bili enotni, bodisi pri majhnih, manj pomembnih odločitvah, bodisi tistih ključnih. Vsem, ki se za ponovno kandidaturo niste odločili, želim obilo sreče v novih zgodbah vaših življenj, ostalim pa uspešno kampanjo.

ODGOVORNOST
Kandidiram kot neodvisen kandidat s podpisi podpore volilcev. Skupaj ste mi dostavili kar 188 podpisov, kar jemljem kot priznanje, hkrati pa kot veliko odgovornost. Vsem, ki ste se tako odločili, izrekam veliko zahvalo ter upanje, da vas v prihodnosti ne razočaram. HVALA! Po končanem roku za oddajo kandidatur je postalo znano, da bom v občini edini kandidat. Želim si, da je takšen izid rezultat dobrega sodelovanja, odkritosti in uspešne poti, ki smo jo začrtali za prihodnost Občine Šmartno pri Litiji. Prisotna ostaja tudi skromnost in tiha želja, da vse skupaj ni odraz apatičnosti zaradi vsesplošnega padca vrednot in nivoja v domači politiki.

ZAKAJ NA VOLITVE?
Za nami je mesec rezerviran za kampanjo, ki je bila letos nekoliko drugačna. Drugačna s strani stereotipnih pričakovanj in morda bližje takšni, kot bi v politiki po mojem mnenju morala biti. Vseeno želim, da se na prihajajočih volitvah odzovete. Ni res, da je zaradi enega kandidata pomen volitev manj smiseln. Izbirali bomo svetnice in svetnike, ki bodo skupaj z menoj nadaljevali vizijo razvoja občine in to je morda še bolj pomembno, saj bo njihov glas odločal o prihodnosti naših lepih krajev. Zato vas pozivam, naj tudi vaš glas odloči o naši skupni prihodnosti!

ZaŠmartno

O MANDATU 2022–2026

Mandat je minil hitreje kot bi si lahko predstavljal. Kljub temu, da smo bili skupaj s sodelavci osredotočeni na projekt vrtca, smo vzporedno z načrtovanjem in izvajanjem omenjenega uspeli realizirati veliko. Večino na račun časovnice izgradnje stavbe, ki je še omogočala nekaj svobode pri razporejanju sredstev. V naslednjem mandatu bo tega manj, saj nas čaka zapiranje finančne konstrukcije in dokončanje vseh gradbenih del za vzpostavitev normalnega delovanja celotnega Šolskega centra. V prihajajočem mandatu 2026–2030 nas čaka priprava projektov za dokončanje dolgoročne vizije občine Šmartno pri Litiji.

ZA SKUPNOST
- Šolski center Šmartno
- Mreža parkovnih površin
- Medgeneracijski inkubator
- Hiša srečevanj

ZA INFRASTRUKTURO
- priprava OPN
- načrt vodooskrbe v občini
- izvajanje načrta vzdrževanja cest

ZA GOSPODARSTVO
- predlog širitve CON (vezan na OPN)
- predlog ureditve mešanih con

ZA TURIZEM
- razpršeni hotel Bogenšperk
- priprava strategije razvoja na področju športa, mladine in starejših, kulture, turizma.

ZAKLJUČNA MISEL

V nov mandat bomo vstopili z enako mero energije in želje po izboljšavah na posameznih področjih. Kljub temu da smo zaradi končanja največje investicije previdni pri napovedih, nas to ne bo ustavilo pri iskanju možnosti napredka.

Blaž Izlakar

Naročnik oglasa: Blaž Izlakar, kandidat za župana

Zgodbe naših krajev, skrite v preteklosti

Vprašanja postavil: dr. Jernej Kotar

Vsakoletno praznovanje občinskega praznika v dneh okoli martinovega je priložnost, da se kot skupnost vprašamo, kdo smo, kje so naše korenine in kam gremo. V uredništvu se pomembnosti teh vprašanj dobro zavedamo, zato že od začetka izhajanja glasila zadnjo stran vsake številke namenjamo domoznanski rubriki. Njen poglavitni namen je predstavljati zanimive zgodbe iz naše lokalne zgodovine ter ohranjati spomin na ljudi, dogodke in kraje, ki so skozi čas soustvarjali podobo naše skupnosti.

Naš tokratni sogovornik je Tim Šteferl, ki je našim bralkam in bralcem po imenu gotovo dobro znan, saj že vrsto let s svojimi prispevki bogati domoznansko rubriko.

Gospod Šteferl, dovolite mi, da se vam pred začetkom najinega pogovora v imenu uredništva najlepše zahvalim za prijazen odziv na naše povabilo. Po rodu ste Litijan, zdaj pa že nekaj časa živite na Štajerskem, vendar ste tudi prek našega glasila ostali tesno povezani z domačimi kraji. Prosim vas, da se za začetek na kratko predstavite našim bralkam in bralcem.

Hvala za povabilo k pogovoru in lep pozdrav vsem bralcem Krajevnih novic. Tako je, prihajam iz Litije, po izobrazbi sem doktor veterinarske medicine, trenutno pa živim v Mariboru. V Litiji sem obiskoval osnovno šolo in gimnazijo, po maturi sem se vpisal na ljubljansko Veterinarsko fakulteto. Že med študijem sem na Veterinarski postaji Litija pridobival prve izkušnje. Po diplomi sem se zaposlil na Veterinarski postaji Trebnje, nato sem karierno pot nadaljeval na Kliniki za reprodukcijo in velike živali Veterinarske fakultete, trenutno pa sem zaposlen na Veterinarski kliniki v Pesnici pri Mariboru, kjer se ukvarjam z zdravljenjem velikih in malih živali.

Čeprav imam v osnovi naravoslovno izobrazbo, mi tudi družboslovje in humanistika nista tuja. Od malega mi ležijo tuji jeziki, zanimajo me geografija, sociologija, etnologija, umetnost ipd., moja velika ljubezen pa je seveda zgodovina. Že kot dijak sem svojo prvo »službo« opravljal v tedaj novoustanovljenem Mestnem muzeju Litija v Stari sodniji, v prvem letu študija pa so mi ponudili mesto muzejskega vodnika na gradu Bogenšperk, kar sem z velikim veseljem opravljal do zaključka študija. Še danes me zgodovina spremlja vsak dan, saj se poleg lokalne zgodovine ukvarjam tudi s proučevanjem zgodovine veterinarstva.

Sicer sem tudi velik ljubitelj knjig in ponosen lastnik dokaj obsežne knjižnice. Sem ljubitelj narave in zagovornik njenega ohranjanja. V prostem času rad hodim v hribe, ljubiteljsko se ukvarjam tudi s kinologijo, saj sem od nekdaj velik ljubitelj psov.

Se morda spominjate, kdaj in kako se je pri vas začelo zanimanje za zgodovino in kaj vas je pri njej najbolj pritegnilo?

Ob tem vprašanju se rad pošalim, da imam to v krvi, saj so mi povedali, da je bil tudi moj pradedek velik ljubitelj in poznavalec zgodovine, veliko vlogo pri tem pa so imeli (najbrž nehote) tudi domači. Z dedkom sva denimo pogosto odšla na ogled kakšnega gradu, samostana ali cerkve, z babico pa sva večkrat odšla z vlakom v Ljubljano, kjer sem jo vedno »odvlekel« še na ogled Ljubljanskega gradu ali pa sva se samo sprehajala po ulicah Stare Ljubljane. Tudi s staršema sem ob koncih tedna pogosto obiskoval muzeje ali kulturne prireditve, večkrat smo šli tudi na ogled viteških iger. Ker sem po naravi zelo radoveden, sem o stvareh, ki sem jih videl, želel izvedeti še več, zato sem pogosto obiskoval tudi Knjižnico Litija, kjer sem vedno našel odgovore na vsa vprašanja. Da pa odgovorim na drugi del vašega vprašanja: pri zgodovini me je vedno najbolj pritegnil občutek povezave s preteklostjo. Zanimivo se mi zdi spoznavati,

kako so ljudje v različnih obdobjih živeli, razmišljali in se odzivali na okoliščine svojega časa. Vsa ta spoznanja pa mi danes omogočajo, da na sedanjost gledam s širše perspektive.

Kaj vas pri raziskovanju lokalne zgodovine najbolj navdušuje in zakaj se vam zdi pomembno, da poznamo preteklost krajev, v katerih živimo?

To je zelo dobro vprašanje. Pri raziskovanju lokalne zgodovine najraje odkrivam zgodbe, ki se skrivajo za kraji ali stavbami, mimo katerih hodimo vsak dan. S spoznavanjem njihove preteklosti dobijo stara zapuščena ruševina, cerkev, hiša, skedenj, kapelica ob poti, hrib in dolina ali pa staro drevo popolnoma drugačen pomen. Zdi se mi pomembno, da poznamo zgodovino domačega kraja, saj tako bolje razumemo, kako se je naš prostor razvijal skozi stoletja, pa tudi od kod izhajamo. Hkrati menim, da se prav z lokalno zgodovino lahko počutimo najbolj povezani, saj so jo soustvarjali prav naši predniki. Če ne poznamo zgodovine svojega kraja, smo tujci v lastni hiši.

Tem, s katerimi se ukvarjate, je gotovo veliko. Nam lahko zaupate, katera vam je najljubša?

Res je, zanima me kar precej širok nabor zgodovinskih tematik, nedvomno najljubše pa mi je raziskovanje gradov. Teh je bilo v naši okolici kar veliko, najverjetneje ravno zaradi številnih trgovskih poti, ki so vodile skozi naše kraje. Žal se jih večina do danes ni ohranila, so pa za njimi ostale številne zanimive zgodbe, prav te pa poskušam iztrgati iz pozabe, jih oživiti in ohraniti za tiste, ki pridejo za nami. Pri raziskovanju gradov poskušam ubrati nekoliko drugačen pristop: trudim se, da ne navajam samo letnic in rodbin, ki so na njih gospodovale, pač pa me zanimajo bolj vsakdanje stvari, torej kako je življenje teklo na naših gradovih, kako so bili opremljeni, kdo in kakšni so bili ljudje, ki so zaznamovali njihov vsakdan, kakšen je bil njihov vpliv na življenje skupnosti, pa tudi številne legende in zgodbice, ki so nastajale za njihovimi zidovi.

Kateri zgodovinski dogodek, osebnost ali zgodba iz naših krajev vas je pri raziskovanju doslej najbolj presenetila?

Pravzaprav skoraj na mesečni ravni naletim na zanimive dogodke ali osebnosti iz naših krajev, kar samo potrjuje, kako zanimiva je naša skupna zgodovina. Če pa se že moram odločiti za enega od njih, je po mojem mnenju eden najbolj presenetljivih zgodovinskih dogodkov iz naših krajev poskus umora na gradu Bogenšperk, ki se je zgodil aprila 1935. Zločin je zagrešil takrat 18-letni vrtnarski vajenec, ki je iz maščevanja zaradi izgube službe načrtoval umor grajske kuharice. Ta ga je namreč zalotila, kako je iz garderobe poskušal odtujiti mornariško uniformo lastnika gradu Alfreda Windischgrätza in obleko njegove žene, zaradi tega pa je izgubil službo na gradu. Svoje kruto dejanje je poskušal zakriti tako, da je nameraval grad zažgati. V kleti in na podstrešju je zanetil dva ognja, ki pa se na srečo nista razširila. Zgodba se je končala srečno; grajska kuharica je bila sicer težko poškodovana, vendar ji je življenje rešil litijski zdravnik dr. Leopold Ukmar, storilca pa so litijski orožniki kmalu prijeli. Omenjeni dogodek je tedaj na Slovenskem dvignil veliko prahu, do danes pa je skoraj popolnoma zbledel iz zgodovinskega spomina. Nanj sem naletel po naključju ob prebiranju starih časopisov, ko sem kot študent delal na gradu, pred leti pa sem ga tudi opisal v eni izmed številk Krajevnih novic.

Kako poteka vaše raziskovalno delo? Kje iščete podatke in katere vire pri tem najpogosteje uporabljate?

Navadno poskušam o določeni tematiki zbrati čim več splošnih podatkov, kar zajema pregled že obstoječih podatkov v literaturi. Nato sledi zbiranje morebitnega obstoječega fotografskega oziroma slikovnega gradiva. Pogosto se opiram na podatke v starih časopisih in revijah, kar je nasploh zelo koristno pri raziskovanju lokalne zgodovine. Nepogrešljivi so seveda ustni viri. Vse omenjeno pa spremlja izdelovanje skrbnih zapiskov, ki mi omogočajo konsistentno sledenje. Pogosto si pomagam tudi z uporabo umetne inteligence, vendar striktno kot orodje; npr. obstajajo programi, ki pomagajo pri transkribiranju starih dokumentov, saj tega nisem vešč, prav tako pa se je umetna inteligenca izkazala kot dokaj solidna pri obnavljanju starih, zbledelih ali poškodovanih fotografij.

Se pri raziskovanju srečujete tudi z zgodbami, ki so se skozi generacije ohranile v ustnem izročilu? Kako preverjate, kaj je v njih zgodovinsko verodostojno?

Seveda, v raziskovanju lokalne preteklosti je to zelo pogost način pridobivanja informacij ali pa vsaj sledi, saj se marsikatera zgodba na drug način ni ohranila. Se pa je treba zavedati, da so ustni zgodovinski viri najmanj zanesljivi, zato jih je potrebno obravnavati z zadržkom. En takšen trik, ki sem se ga sčasoma naučil, je ta, da v pogovoru o isti stvari povprašam z drugimi besedami in velikokrat se zgodi, da odgovor sogovornika izpade drugače. Pripovedi vedno preverim tudi pri drugih ljudeh, najraje pa vidim, da ljudje svoje trditve podkrepijo s fotografijami, dokumenti, diplomami, pismi ipd. Kljub temu pa je včasih težko ugotoviti, kaj je res in kaj ne.

Kaj je po vaših izkušnjah največja težava pri raziskovanju lokalne zgodovine in česa o svoji preteklosti ljudje pogosto ne vedo?

Največja težava je pomanjkanje objektivnih zgodovinskih virov, zato se je potrebno pogosto zanašati zgolj na ustne pripovedi ljudi. Te znajo biti problematične, saj so subjektivne, se skozi generacije spreminjajo, pogosto pa se kakšne morda manj prijetne zgodbe iz preteklosti zamolčijo ali se predstavijo v drugačni luči, kot so se dejansko zgodile. Žal opažam tudi to, da se pogosto izmišljene zgodbe predstavljajo kot prava zgodovinska dejstva tudi s strani lokalnih ustanov ali posameznikov. Na primer, pod gradom Bogenšperk obstaja informativna tabla, na kateri piše, da so na gradu Lihtenberk živeli roparski vitezi, čeprav ta trditev nima podlage v zgodovinskih virih. Takšne informacije predstavljajo slepo črevo v raziskovanju preteklosti, sploh za nekoga, ki to področje šele spoznava.

Ali opažate, da se zanimanje za lokalno zgodovino med ljudmi povečuje? Kako bi jo lahko približali tudi mlajšim generacijam?

Da, menim, da vse več ljudi zgodovine ne dojema več kot zgolj seznam letnic in bitk, pač pa kaže resnično zanimanje, pa čeprav gre morda samo za prebiranje kakšnih zgodovinskih romanov. Zagotovo k zanimanju za zgodovino prispevajo tudi družbena omrežja, saj denimo na omrežju Facebook obstajajo številne skupine, ki so namenjene tako splošnim zgodovinskim tematikam (npr. o gradovih na Slovenskem ali starih domačijah) kot tudi spoznavanju lokalne preteklosti (Stare fotografije Ljubljane, Maribora, Celja ipd.). Te skupine imajo veliko članov in vsak ima možnost, da doda svoj kamenček v mozaik. Mladi so bolj aktivni na omrežjih, kot sta Instagram in TikTok, na katerih se tudi že pojavljajo posamezniki, ki pripravljajo določene zgodovinske tematike v obliki kratkih videov. To je sicer že bolj razvito v tujini, a glede na doseg in gledanost teh vsebin menim, da se bo to v kratkem bolj razširilo tudi med mladimi Slovenci.

Doslej ste raziskali in v našem glasilu predstavili že kar nekaj zanimivih tem. Nam lahko zaupate, katerih se nameravate lotiti v prihodnje?

Trenutno ustvarjam serijo člankov, ki odstirajo Valvasorjev pogled v naravo in namen imam s tem nadaljevati tudi še nekaj prihodnjih številk.

Gospod Šteferl, najlepša hvala za prijeten pogovor. Želim vam veliko uspeha pri nadaljnjem odkrivanju zgodb iz naše lokalne zgodovine in upam, da jih boste še naprej delili z našimi bralkami in bralci.

Javni zavod Bogenšperk v sodelovanju z Občino Šmartno pri Litiji, Knjižnico Litija in Osnovno šolo Šmartno pri Litiji objavlja

12. FOTOGRAFSKI NATEČAJ »POGUM«.

Spoštovani fotografi, fotografinje, ljubiteljice in ljubitelji fotografije, tudi letos razpisujemo natečaj, s katerim odpiramo prostor ustvarjalnosti za vse generacije in vas vabimo k sodelovanju. Iščemo avtorske fotografije, ki bodo odražale različne poglede na temo POGUM. Motivi so lahko intimne, simbolne ali družbene narave. Fotografija lahko temo obravnava osebno, družbeno, socialno, kritično, simbolno ali domišljijsko.

Rok za oddajo fotografij je 11. november 2026.

Razpisna dokumentacija s prijavnico je objavljena na spletnem naslovu:

https://bogensperk.si/vabilo-na-12-fotografski-natecaj-pogum/.

Dodatne informacije: fotografski-natecaj@bogensperk.si

Vabljeni k sodelovanju!

Mednarodni dan starejših obeležili z romanjem na Krko

Avtorica članka: Mojca Kokalj, delovna terapevtka

V mesecu oktobru, natančneje 1. oktobra, obeležujemo mednarodni dan starejših. Starejši so zakladnica mnogih znanj in običajev, ki nam vsakodnevno obogatijo naša življenja. Vsak od njih je unikaten, v sebi nosi svojo življenjsko zgodbo, izkušnje in različne življenjske modrosti. Vsak izmed njih je zadovoljen, če ima ob sebi osebe, ki ga obiščejo, ga razumejo, mu prisluhnejo in ga razveseljujejo z iskrenimi nasmehi in toplimi objemi.

S stanovalci Doma Tisje (Črni Potok in enota Litija) smo se na ta poseben dan odpravili na romarsko pot v župnijo Krka. Pot nas je vodila po sončni dolenjski pokrajini, kjer ni manjkalo zanimivih informacij o zgodovini cerkve, njenih zavetnikov in seveda molitve za zdravje in srečno pot. Ob prihodu pred župnijo Krka so nas prijazno in toplo sprejele »mežnarce«. Po okrepčilu smo se s stanovalci odpravili v cerkev, v kateri je sveto mašo za romarje daroval župnik župnije Kresnice, gospod Božidar Ogrinc. Med sveto mašo je župnik romarjem po svobodni odločitvi podelil bolniško maziljenje. Po sveti maši nas je pot vodila do Gostišča Krka na okusno kosilo in klepet. Po kosilu pa smo se s čudovitimi spomini in doživetji vrnili proti Domu Tisje.

Kdaj in kako je toplotna črpalka smiselna rešitev tudi za starejšo hišo?

Avtor članka: Franci Štupica, u. d. i. s., energetski svetovalec mreže ENSVET – pripravnik

Toplotne črpalke so priljubljena rešitev ogrevanja, vendar se pri starejših hišah z radiatorji pogosto pojavlja vprašanje njihove učinkovitosti. Zamenjava oljne peči s sodobno toplotno črpalko zrak–voda lahko stroške ogrevanja zmanjša za od 50 do 70 odstotkov. Prihranki so odvisni od ustrezne tehnologije, pravilnega dimenzioniranja in priprave objekta.

Za radiatorsko ogrevanje so primerne sodobne monoblok toplotne črpalke z naravnim hladivom R290 (propan), ki omogočajo doseganje višjih temperatur vode, vendar učinkovitost pade, če mora naprava stalno zagotavljati zelo vročo vodo, kar je značilno za neizolirane hiše. Že delna prenova, kot sta menjava oken s trislojno zasteklitvijo ali izolacija podstrešja, zmanjša toplotne izgube in omogoča ogrevanje z nižjo temperaturo vode, če je površina radiatorjev ustrezna.

Pomembna je tudi pravilna vgradnja. Zunanja enota naj bo čim bližje kotlovnici, povezovalne vodne cevi pa kratke in dobro izolirane. Moč naprave je treba določiti na podlagi izračuna toplotnih izgub in pričakovanega sezonskega izkoristka. Predimenzionirana naprava se pogosto vklaplja in izklaplja, kar lahko skrajša njeno življenjsko dobo in poveča zahteve po električni priključni moči.

Pri celoviti prenovi je priporočljiv pravilen vrstni red ukrepov: najprej menjava oken, izdelava fasade, izolacija strehe oziroma podstrešja in vgradnja rekuperacije, nato izbira ter dimenzioniranje ogrevalnega sistema. Pred odločitvijo na podlagi komercialnih ponudb preverite stanje hiše in porabo energenta. Obiščite energetsko svetovalne pisarne ENSVET v Zagorju ob Savi, Trbovljah ali Moravčah, v katerih bomo skupaj poiskali tehnično in finančno ustrezno rešitev za vaš dom. Svetovanje je brezplačno in neobvezujoče.

Pevski vikend Ženskega pevskega zbora Laz

Avtor članka: ŽPZ Laz

Pevke Ženskega pevskega zbora Laz smo se zadnji petek v letošnjem septembru z zborovodkinjo Manco Vidic že osmič zapovrstjo odpravile na pevski vikend v Veržej, v kraj med čarobne prleške ravnice.

Kot vsako leto so nas prijazno pozdravili in nam zaželeli dobrodošlico v Zavodu Marianum Veržej. Tam se zelo dobro počutimo in imamo idealne pogoje za delo. Po namestitvi smo takoj začele z aktivnostmi. Po prvi večerni vaji smo na sestanku pregledale opravljeno delo v pretekli pevski sezoni in sprejele načrt dela za naslednjo.

Po jutranji telovadbi in zajtrku smo v soboto pričele z intenzivnimi vajami in učenjem novih pesmi. Med premorom za kosilo smo prosti čas izkoristile tudi za sprehod na svežem zraku in popoldansko kavico v bližnjem lokalu. Popoldanske vaje so bile tudi intenzivne in uspešne. Hitro smo osvojile nove melodije, lotile pa smo se tudi ponavljanja že naučenih pesmi, ki jih bomo prepevale na prvem načrtovanem koncertu v decembru. Zadovoljne z opravljenim delom smo si po večerji privoščile večerno druženje, se pozabavale in nasmejale. Nazdravile smo tudi našim septembrskim slavljenkam, ki so nas pocrkljale s sladkimi napitki in različnimi prigrizki.

Pevski vikend smo zelo uspešno zaključile v nedeljo. Prijetno utrujene in zadovoljne z dobro opravljenim delom smo se po zajtrku odpravile proti domu.

Vse pevke smo hvaležne naši predsednici Mateji za odlično organizacijo pevskega vikenda, zborovodkinji Manci pa za odlično vodenje in potrpežljivost.

Veselimo se novih izzivov, dogodkov in uspehov, saj nas družita prekrasna energija in vedenje, da skupaj zmoremo več.

Folklorna skupina Javorje vabi na Kostrevniško veselico

Avtorica članka: Dunja Gorišek Simončič

V Folklorni skupini Javorje nas povezujeta veselje do druženja in želja po ohranjanju izročila naših prednikov.

Delo v folklorni skupini je raznoliko, saj zajema ples, petje in igro. Navdih zanje črpamo iz ljudskega izročila. Predstavljamo nekdanja oblačila in obujamo pesmi, plese in običaje, s katerimi so se ljudje nekoč ponašali, obeleževali pomembne dogodke, vzpostavljali in krepili družbene vezi ter si popestrili vsakdanje delo. Folklorna skupina vse to postavi na oder, kar zagotovo ni enako »kot nekoč«, saj gre za umetniško preoblikovanje, namenjeno gledalcem. Prav z mislijo nanje vsaka prireditev nastaja s skupnimi močmi. Vsak prispeva svoj delček, končna oblika pa se izrisuje skozi vaje.

Člani folklorne skupine smo si letos privoščili pravi delovni vikend in intenzivno vadili plesne korake in dramska besedila. Pogosto pa se zgodi, da prireditev dokončno podobo dobi šele na odru, na katerem nas ponese trenutno vzdušje. Prav zato je vsaka izvedba edinstvena, čeprav se skriva pod že znanim naslovom.

Zaradi povpraševanja in želja obiskovalcev smo se odločili, da ponovimo predstavo **Kostrevniška veselica**. Pa tudi zato, ker smo menili, da ji lahko dodamo še nekaj novih delčkov in jo tako še malce obogatimo.

Veselice so v naših krajih še vedno žive in dobro obiskane. Nekatere navade, povezane z njimi, pa so se sčasoma izgubile ali preoblikovale. Delček teh vam bomo prikazali na odru. Saj ste že slišali za slavni zapor in poštarja, ki je raznašal kartice? Le kaj na njih piše? Se bo tokrat na veselici vnel pretep? S kom je plesala soseda? A ste slišali …?

Pridite in preverite, kaj vse se bo tokrat godilo na naši veselici!

Pestro poletje in jesen v Društvu LAZ

Avtor članka: Društvo za razvoj podeželja LAZ

Kulinarična in zeliščarska delavnica

V mesecu maju smo na kulinarični delavnici, ki jo je vodil priznani chef Robert Merzel, odkrivali bogastvo okusov jabolk ter pripravljali raznolike sladke in slane jedi. Delavnica je bila del priprav na Jabolčno nedeljo, na kateri smo želeli obiskovalcem predstaviti nove jabolčne dobrote in obenem obuditi tradicionalne recepte, povezane z Jablaniško dolino in njeno dolgoletno sadjarsko dediščino.

Na zeliščarski delavnici na Domačiji Pivec nas je zeliščarka Jožica Bajc Pivec popeljala v svet domačih zelišč. Udeleženci smo zelišča spoznavali z vsemi čuti, ob prijetnem druženju pa smo pripravili tudi okusen zeliščni namaz. Delavnica je bila priložnost za pridobivanje novih znanj, izmenjavo izkušenj ter povezovanje ob bogastvu narave in lokalne tradicije.

Ekskurzija v Slovenske Gorice

Na strokovni ekskurziji v Slovenske gorice, 13. junija, smo spoznavali bogato kulinarično in zeliščarsko dediščino tega območja. Obiskali smo Oljarno Kolarič, v kateri smo izvedeli več o pridelavi bučnega olja ter okušali njihove domače izdelke. Pot smo nadaljevali v Sveto Ano, kjer smo si ogledali zeliščni vrt in čajnico Kolarič ter spoznali uporabnost zelišč v vsakdanjem življenju ob skodelici domačega čaja. Po sprehodu skozi slikovito vasico Sveta Ana in ogledu cerkve smo uživali v kosilu na posestvu Rožengrunt pri Miheliču, znanem po odlični domači kulinariki. Dan smo zaključili z ogledom vinske kleti in degustacijo vin v vinotoču Polič, v katerem smo okušali tudi njihov znameniti dišeči traminec. Ekskurzija je bila prijetna priložnost za druženje, pridobivanje novega znanja ter odkrivanje naravnih in kulinaričnih posebnosti Slovenskih goric.

Jabolčna nedelja

Sodelovanje na Festivalu skupnosti v Litiji in Zasavskem šporhetu – Grenadirmarš v Trbovljah

Na Festivalu skupnosti v Litiji, 19. junija, smo se letos predstavili prvič. Obiskovalcem smo z veseljem ponudili našo kulinarično novost, jabolčno-piščančji štrukelj, ki je nastal v okviru priprav na prvo Jabolčno nedeljo. Z jedjo, ki združuje lokalne sestavine, ustvarjalnost in tradicijo, smo želeli predstaviti naš novi dogodek ter povabiti obiskovalce v Zgornjo Jablanico. Štrukelj je navdušil tako obiskovalce kot strokovno komisijo, zato smo osvojili prvo mesto. Iskrena hvala vsem za podporo in oddane glasove!

Uspešno zgodbo smo nadaljevali tudi na dogodku Grenadirmarš v Trbovljah v okviru prireditve Zasavski šporhet, 19. septembra, ko smo širši javnosti predstavili naš nagrajeni štrukelj in promovirali Jabolčno nedeljo.

Jablaniško dolino je prvič zaznamovala Jabolčna nedelja

V nedeljo, 4. oktobra 2026, je na dvorišču gasilskega doma v Zgornji Jablanici potekala prva Jabolčna nedelja, ki je v ospredje postavila jabolko kot pomemben simbol naše krajevne dediščine. Obiskovalci so lahko okušali raznolike jabolčno obarvane jedi, med njimi burger z jabolkom, mesne kroglice z jabolčno čežano, štruklje s piščancem in jabolki ter skutne štruklje. Bogato kulinarično ponudbo so dopolnjevale številne jabolčne sladice, od jabolčnega zavitka in pite do priljubljenih jablaniških krofcev ter osvežilnega domačega jabolčnega soka.

Dogodek je popestrila tudi pestra ponudba domačih rokodelcev in lokalnih ponudnikov, ki so predstavljali lesene izdelke, nakit, med, mlečne izdelke, zelišča, žganjekuho in domača jabolka. Za dobro voljo so poskrbeli srečelov, ustvarjalni kotiček za najmlajše in domača glasba. Jabolčna nedelja je tako uspešno združila kulinariko, lokalno ustvarjalnost in prijetno druženje ter dokazala, da lahko tradicija še vedno povezuje ljudi in bogati življenje skupnosti.

Ob tej priložnosti se Društvo LAZ iskreno zahvaljuje vsem obiskovalcem, donatorjem, podpornikom, ponudnikom in rokodelcem, ki ste soustvarili prvo Jabolčno nedeljo. Posebna zahvala velja tudi članom in članicam društva, ki so s svojim delom, predanostjo in številnimi urami priprav pomagali ustvariti novo zgodbo naše skupnosti. Veseli nas, da je Jabolčna nedelja zaživela v tako povezovalnem duhu, in verjamemo, da bo postala lepa tradicija našega kraja.

Trbovlje

3. pohod po poteh »Litijskega bataljona«

Avtor članka: OZVVS Litija - Šmartno

V soboto, 3. oktobra 2026, je Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Litija - Šmartno organiziralo že 3. pohod po poteh »Litijskega bataljona«. Pohoda so se poleg članov združenja udeležili tudi veterani iz drugih območnih združenj, in sicer iz OZVVS Vrhnika - Borovnica, Domžale, Kočevje, Grosuplje in Ribnica.

Pred začetkom pohoda sta pohodnike pozdravila član predsedstva OZVVS Litija - Šmartno Jože Kos in župan Občine Šmartno pri Litiji Blaž Izlakar, nekaj besed pa je povedal tudi vodja pohoda Rado Poglajen. Pohodnike je pozdravil in jih na poti spremljal Martin Hostnik, ki je vodil pohod po celotni trasi in na posameznih točkah predstavil zanimivosti in zgodovino krajev, skozi katere so se udeleženci sprehodili.

Pot se je začela pri kulturnem domu v Šmartnem pri Litiji. Prvi postanek je bil pri spominski plošči Nograšek, kjer je bilo začasno skladišče orožja. Pot se je nadaljevala do cerkve sv. Martina v Šmartnem pri Litiji, kjer je Martin Hostnik predstavil njeno zgodovino in zanimivosti. Pohodniki so si ogledali tudi notranjost cerkve.

Po ogledu cerkve je pot vodila prek Roj in Citer proti Jazbinam. Pri zidanici Lenartovih so si pohodniki privoščili krajši počitek in okrepčilo. Pozdravila jih je predsednica Vinogradniškega društva ŠTUC Šmartno in jim predstavila delovanje društva. Pot se je nato nadaljevala proti Brezjam in nazaj v Šmartno pri Litiji. Ob prihodu v cilj so pohodnike pričakali malica ter prijetno druženje in klepet.

Ob zaključku sta pohodnike nagovorila še predsednik OZVVS Litija - Šmartno Ivan Lovše in predsednik PO Ljubljana okolica Janez Gregorič. V svojih nagovorih sta se zahvalila za udeležbo in poudarila pomen druženja veteranov in ohranjanja spomina na dogodke iz časa osamosvajanja Slovenije.

Razvojni center Srca Slovenije

MLADI V BOLGARIJI RAZVIJALI ZELENE REŠITVE ZA LEPŠO PRIHODNOST PODEŽELJA

V okviru evropskega projekta GO GREEN, katerega cilj je opolnomočiti mlade v lokalnem okolju s socialnimi veščinami, ki jih potrebujejo bodoči zeleni podjetniki, se je Razvojni center Srca Slovenije med 5. in 9. oktobrom 2026 udeležil še zadnjega, tretjega, hekatona. Ta je potekal v Bolgariji, kjer so mladi iz različnih evropskih držav skupaj iskali inovativne in trajnostne rešitve, da bi našli odgovore na aktualne izzive. Z nami sta odpotovali dve mladi udeleženki iz Srca Slovenije, **Zala Novak iz Kamnika in Laura Zaman iz Šmartnega pri Litiji**, ki sta predhodno uspešno opravili spletno izobraževanje iz socialnih veščin.

Osrednji del programa so zaznamovali trije dnevi intenzivnega skupinskega dela, v okviru katerega so mladi s skupnimi močmi svoje znanje, ustvarjalnost in sveže poglede usmerili v iskanje konkretnih odgovorov na aktualne okoljske in družbene izzive, s katerimi se sooča podeželje v Tryavni.

Udeleženci so se razdelili v štiri skupine, vsaka skupina se je posvetila specifični problematiki, povezani s trajnostnim razvojem podeželja – *trajnostna mobilnost, turizem, zmanjševanje količine zavržene hrane in ohranjanje narave in okolja*. **Mladi so kot ekipa raziskovali izzive, izmenjevali ideje in oblikovali predloge trajnostnih rešitev**. Zadnji dan pa so skupine svoje zamisli predstavile pred komisijo in ostalimi udeleženci ter pojasnile, kako bi jih bilo mogoče prenesti v prakso. **Njihove ideje so bile navdihujoče, inovativne in usmerjene v reševanje konkretnih problemov**. Predloge smo delili tudi s predstavniki občin Tryavna in Gabrovo v Bolgariji, s čimer smo odprli možnost, da bi nekatere izmed njih v prihodnje tudi zaživele.

Ponosni smo na vse mlade udeležence, ki so kljub omejenemu času uspešno razvili rešitve na dane izzive. Hekaton jim je ponudil priložnost, da so razvijali svoje socialne in podjetniške veščine, se učili timskega dela ter spoznali, kako lahko s premišljenimi idejami prispevajo k reševanju izzivov v svojih skupnostih.

Program pa ni bil namenjen zgolj skupinskemu delu in razvoju idej. **Mladi so skozi poučne oglede spoznavali tudi bogato kulturno dediščino, tradicionalne obrti in način življenja v bolgarskem podeželskem okolju**. Obiskali so najstarejšo šolo v mestu Tryavna, zgrajeno že v 18. stoletju, kjer so spoznali nekdanje načine poučevanja, za katere so bili značilni stroga disciplina, red in doslednost.

Posebno doživetje je predstavljal tudi obisk vasice Bozhentsi, muzeja na prostem, kjer lokalni rokodelci še vedno ohranjajo tradicionalne obrti in pri svojem delu uporabljajo stare postopke ter orodja, kakršna so

uporabljali že pred približno 200 leti. Mladi so spoznali različne načine izdelave tradicionalnih izdelkov, med drugim pridelovanje orehovega olja, obdelavo ovčje volne, izdelovanje nožev in glinenih posod ter pripravo lokalnih slaščic. Obisk vasice je popestrila tudi ustvarjalna delavnica izdelovanja mil, pri kateri so se mladi preizkusili v ročnih spretnostih in izdelali svoje izdelke, ki so jih lahko odnesli domov.

Udeležba na mednarodnem hekatonu je bila za mlade veliko več kot le priložnost za pridobivanje novega znanja. Omogočila jim je spoznavanje drugih kultur, okolij in načinov razmišljanja, sklepanje novih prijateljstev ter pridobivanje izkušenj zunaj domačega okolja. Za nekatere je bila to tudi prva priložnost, da so odpotovali v tujino in se srečali z vrstniki iz različnih držav. Prav takšne izkušnje pomembno prispevajo k večji samozavesti, samostojnosti, odprtosti in pripravljenosti na nove izzive.

Veseli nas, da lahko v okviru projekta GO GREEN mladim omogočamo takšne neprecenljive izkušnje, jih spodbujamo k razmišljanju o trajnostni prihodnosti ter jim pomagamo razvijati znanja in veščine, ki jih bodo potrebovali na svoji nadaljnji poti. Tretji mednarodni hekaton v Bolgariji je tako uspešno zaokrožil niz srečanj, ki so mladim ponudila prostor za učenje, ustvarjanje in povezovanje.

Jasna Presečki

PROJEKT ELEVATE

V Šmartnem pri Litiji, Litiji in Lukovici v okviru projekta ELEVATE **krepimo točke za starejše ter sodelovanje s šolami in prostovoljci**. Septembra in oktobra smo izvedli številne delavnice in srečanja, s katerimi podporo starejšim približujemo ljudem, mladim pa predstavljamo možnosti prostovoljstva in jih navdušujemo za sodelovanje.

Točke za starejše so v lokalnem okolju pomembno mesto za informacije, nasvet, pogovor in pomoč. V projektu ELEVATE njihovo obstoječe delovanje nadgrajujemo z medgeneracijskimi vsebinami in povezovanjem z lokalnimi organizacijami. Aktivnosti koordiniramo na Razvojnem centru Srca Slovenije v sodelovanju z občinami, društvi upokojencev, šolami in Zavodom Oreli, ki izvaja strokovna usposabljanja in delavnice.

Mladi spoznavajo priložnosti za prostovoljstvo

Na **Gimnaziji Litija** je **Leopold Rener** iz Zavoda Oreli 14. in 28. septembra izvedel delavnici o prostovoljstvu, ki se ju je skupaj udeležilo 115 dijakov. Mladi so spoznavali različne možnosti prostovoljskega dela, prisluhnili osebnim izkušnjam prostovoljcev in v skupinah razmišljali o svojih močnih področjih in načinih, kako bi lahko pomagali v lokalni skupnosti.

Izobraževanja za mentorje se je udeležil celoten kolektiv Gimnazije Litija, skupaj 26 profesorjev. Poudarek je bil na tem, kako mlade spodbuditi k prostovoljstvu in jih pri prvih korakih podpreti. Pomembno je namreč, da imajo mladi ob vključevanju jasno nalogo, sogovornika in priložnost, da prispevajo tudi svoje ideje.

Oktobra smo aktivnosti nadaljevali na **Osnovni šoli Šmartno pri Litiji**, na kateri je 7. oktobra potekala delavnica o prostovoljstvu, ki se je je udeležilo približno **160 učencev zadnje triade**. Učenci so kot možnosti pomoči starejšim predlagali digitalno pomoč, sprehode, obiske in pomoč pri hišnih opravilih. Predstavili so tudi zamisli za medgeneracijski bralni krožek, skupno kuharsko ustvarjanje in športni dan, na katerem bi se lahko skupaj razgibali udeleženci različnih starosti.

Na **Osnovni šoli Litija** je Zavod Oreli 21. oktobra izvedel dve delavnici, ki se ju je udeležilo 82 učencev in 7 učiteljev. Sodelovali so učenci šestega razreda rednega programa in učenci prilagojenega programa.

Podpora koordinatorjem in prostovoljcem točk za starejše

Pomemben del projekta je tudi podpora koordinatorjem in prostovoljcem, ki povezujejo potrebe starejših z možnostmi pomoči v lokalnem okolju.

Zavod Oreli je 22. septembra v Kamniku izvedel delavnico, ki so se je udeležili vsi koordinatorji točk za starejše, tudi iz **Društva upokojencev Šmartno pri Litiji**, ki koordinirajo Točko za starejše Šmartno pri Litiji. Namenjena je bila prepoznavnosti točk in nagovarjanju uporabnikov. Skupaj so iskali načine, kako starejšim približati razpoložljivo podporo in v lokalnem okolju krepiti zaupanje v delovanje točk.

Kaj nas čaka v prihodnje?

Po nadaljnjih delavnicah za mlade in mentorje bomo v vseh treh občinah prešli k izvajanju medgeneracijskih aktivnosti. V sodelovanju s šolami, društvi upokojencev in drugimi lokalnimi partnerji bomo pripravili priložnosti za druženje, izmenjavo znanja in medsebojno pomoč. Mladi bodo tako lahko spoznanja z delavnic prenesli v prakso in se povezali s starejšimi v svojem okolju.

Potrebujete pomoč ali želite sodelovati?

Na Točko za starejše Šmartno pri Litiji, ki jo koordinira **Društvo upokojencev Šmartno pri Litiji**, se lahko obrnete starejši in vaši svojci, kadar potrebujete informacijo, nasvet ali podporo pri vsakdanjih izzivih. Prostovoljci lahko pomagajo s pogovorom in druženjem, spremstvom, pomočjo pri uporabi telefona ali računalnika ter drugimi oblikami podpore glede na potrebe in razpoložljive možnosti.

Uradne ure in več o točki za starejše najdete tudi na spletni strani Občine Šmartno pri Litiji (https://obcina.smartno.si/za-obcane/tocka-za-starejse/).

Vabljeni tudi novi prostovoljci vseh generacij. Prispevate lahko čas za pogovor, praktično pomoč, znanje ali idejo za skupno dejavnost. Mladi lahko starejšim približajo digitalna orodja, starejši pa z njimi delijo svoje izkušnje in spretnosti. Prav takšna izmenjava je temelj povezane skupnosti, ki jo skupaj gradimo v Srcu Slovenije.

Spoznajte točke za starejše in priložnosti za medgeneracijsko povezovanje v Srcu Slovenije tudi skozi video (https://www.youtube.com/watch?v=4FtlW1Z-mi4). Za pripravo videa se zahvaljujemo ISG Amabilis, partnerju projekta ELEVATE ter vsem sodelujočim: Društvu upokojencev Šmartno pri Litiji, Občini Šmartno pri Litiji, Zavodu Oreli, Gimnaziji Litija in Domu Tisje, enoti Litija.

Projekt ELEVATE je sofinanciran iz sredstev Evropske unije v okviru programa Interreg Podonavje.

Več informacij o projektu najdete na uradni spletni strani projekta ELEVATE (https://interreg-danube.eu/projects/elevate) in spletni strani Srca Slovenije (https://srce-slovenije.si/predmet/elevate/). Za dodatne informacije smo vam na voljo na e-naslovu anita.molka@razvoj.si ali po telefonu **01 896 27 10**.

Projekt ELEVATE podpirajo občine Litija, Šmartno pri Litiji, Kamnik in Lukovica.

Anita Molka

Regijsko tekmovanje za Memorial Matevža Haceta

Avtor članka: Gasilska zveza Šmartno pri Litiji

V soboto, 10. oktobra 2026, je v Lukovici potekalo regijsko tekmovanje za Memorial Matevža Haceta za mladino. Mladi gasilci in gasilke so se pomerili v različnih tekmovalnih disciplinah in pokazali svoje znanje, spretnost in vztrajnost.

Gasilsko zvezo Šmartno pri Litiji je na tekmovanju zastopalo sedem ekip, ki so si nastop na regijski ravni zagotovile z uspešnimi nastopi na občinskem tekmovanju.

Naše ekipe so se na regijskem tekmovanju dobro odrezale in dosegle naslednje rezultate:

PIONIRKE:

10. mesto – PGD Štangarske Poljane
11. mesto – PGD Kostrevnica

PIONIRJI:

5. mesto – PGD Kostrevnica
10. mesto – PGD Vintarjevec
15. mesto – PGD Šmartno pri Litiji

MLADINCI:

3. mesto – PGD Kostrevnica
8. mesto – PGD Šmartno pri Litiji

Ekipa mladincev PGD Kostrevnica si je priborila pravico do nastopa na državnem tekmovanju, ki bo potekalo septembra 2027.

Iskreno čestitamo vsem tekmovalcem in tekmovalkam za dosežene rezultate. Mentorjem in mentoricam pa se zahvaljujemo za njihov trud in predanost pri delu z mladino.

Ljubezen, ki z leti raste in zori

Avtorica članka: Tanja Kastelic

Koliko lepih spominov, skupnih doživetij, veselih trenutkov, pa tudi preizkušenj se nabere v petih, desetih, petdesetih in celo 61 letih zakona! Vsak par nosi svojo zgodbo, vsem pa je skupno nekaj dragocenega – odločitev, da skozi življenje stopajo drug ob drugem ne glede na vse.

Prav tem zgodbam smo se poklonili v nedeljo, 18. oktobra, ko smo v cerkvi sv. Antona Padovanskega v Veliki Štangi praznovali nedeljo zakonskih jubilantov. Na povabilo župnika Janeza Ferleža, se je zbralo 16 zakonskih parov iz Treh rajskih far – Štange, Prežganja in Janč. Med sveto mašo so jubilanti obnovili svoje zakonske obljube in se zahvalili za vsa skupna leta.

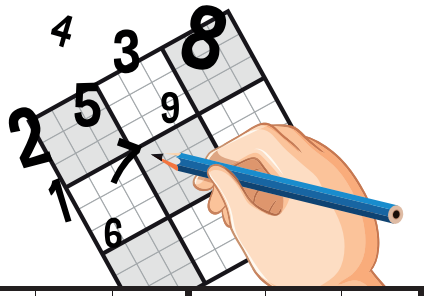
Župnik Janez je v nagovoru lepo poudaril, da ljubezen ni le obljuba, ki si jo zakonca izrečeta na poročni dan, ampak nekaj, za kar se odločata vsak dan znova in zanjo niso potrebne velike besede ali dejanja. Včasih je dovolj že prijazna beseda, stisk roke, skodelica kave ali pa preprosto to, da znamo drug drugemu prisluhniti in si odpustiti. Prav v takšnih drobnih pozornostih se namreč skriva tista prava, velika ljubezen.

Po maši se je praznovanje in skupno druženje nadaljevalo v dvorani kulturnega doma ob dobrem kosilu, ki so ga pripravili rajski sodelavci.

Našim jubilantom iz srca čestitamo! Naj jih tudi v prihodnje spremljajo zdravje, razumevanje, obilica lepih skupnih trenutkov in Božji blagoslov. Predvsem pa naj njihove zgodbe ostanejo lep opomnik vsem nam, da ljubezen z leti ne izgublja svoje vrednosti, temveč le še raste in zori.

Zabavni kotiček

2							6	7
	6	5				8		
		1		3				
1	7		2	6				
	2		1		3		5	
				8	9		2	6
				2		6		
		2				4	3	
6	5							8

ŠMARSKI ABONMA
GLEDALIŠKA PREDSTAVA
Kulturni dom Šmartno

Četrtek, 26. 11. 2026, ob 19.00

ZADNJA VEČERJA, komedija
Produkcija: Teatrus Absurdus
Igrajo: **Maja Martina Merljak, Urška Vučak Markež, Saša Klančnik, Gregor Ravnik.**

ZA ABONMA IN IZVEN.
Vstopnice za izven so v prodaji na sedežu Javnega zavoda Bogenšperk, Staretov trg 25, Šmartno pri Litiji in prek prodajnih mest Eventim.

Vabljeni.

JAVNI ZAVOD BOGENŠPERK
Šmartno

Informacije: 082 00 61 68 ali info@bogensperk.si

SESTAVIL: RAJKO ORISHA | AM. ZVEZNA DRŽAVA Z GLAVNIM MESTOM BOISE | NEZAŽEL., ŠKODLJIVE ŽIVALI V VEČJEM ŠTEVILU | KDOR MELJE, PREDELUJE ŽITO, DELAVEC V MLINU | EVA JESENOVEC | ČEŠ. REŽIS. PRVEGA SLOV. FILMA VESNA, FRANTIŠEK | VODSTVO EVROPSKE UNIJE | IME NEKDANJE SMUČARKE KOREN

ČLOVEK, KI GA KAKA SKUPNOST IZLOČI (SLABŠ.)

VELIKA KRAJEVNA ODDALJENOST

NEKDANJI AMERIŠKI BOKSAR, MUHAMMAD

NAMIZNO PREGRINJALO / KRAJ PRI SEVNICI

RASTLINSKO BARVILO, TUDI KANA / ENA OD BARV

KRATICA ZA OSTI JAREJ / SPOMINEK

KRIŽANKE CAJTNG.NET (4,98) | MANJŠA TEKOČA VODA V STRUGI | OGRAJEN PROSTOR V GOZDU ZA REJO DIVJADI | DELAVEC V LIVARNI, PODJETJE V IVANČNI GORICI | SPISEK TISKARSKIH NAPAK V KNJIGI | PRAVOKOT. PROJEKCIJA PREDMETA NA VERTIKAL. RAVNINO | ČUTILO ZA VID | 5. IN 10. ČRKA ABECEDE

MOŠKO IME (ŠTERN) / PRIMEREK KNJIGE

TRAVNIK OB VODI

KOS LESA ZA KURJAVO

VZDEVEK OLIVERJA MLAKARJA

KALCIJEV OKSID, KI SE DOBI Z ŽGANJEM APNENCA

ELIPSAST PLADENJ / IRANSKI DENAR

OBIRALEC

POLŽ BREZ HIŠICE / SPOJ PRI OBLEKI

IT. PISATELJ, UMBERTO / SL. GRADB. PODJETJE

SELIŠKAR. POVEST IZ LETA 1946, SODRUGI, PRIJATELJI

KNIGA ALI ZVEZEK ZA VPIS / TAJDA LEKŠE

PREKOPAVATI ZEMLJO

TON, AKORD, KI SE ZAIGRA PRED ZAČETKOM SKLADBE

DEL DUETA SLON IN SADEŽ, JURE

ZDRAVILIŠČE PRI ANKARANU

FOTO VIR: WIKIMEDIA COMMONS

Občanki Domžal je program Svit rešil življenje

Avtorica članka: Taja Kontler, dipl. m. s., NIJZ OE Ljubljana

Mesec marec je mesec boja proti raku na debelem črevesu in danki. Če upoštevamo priporočila proti raku, kot so zdrava prehrana, opustitev kajenja in pitja alkohola, dnevna telesna aktivnost in zmernost pri sončenju, lahko bistveno prispevamo k zmanjšanju ogroženosti zaradi nastanka raka in tudi drugih kroničnih bolezni.

Program Svit je preventivni zdravstveni program, ki je namenjen preprečevanju in zgodnjemu odkrivanju predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki. Ciljno populacijo predstavlja 600.000 prebivalcev Slovenije, tako moških kot žensk med 50. in 74. letom starosti, ki se jih k sodelovanju povabi vsake dve leti.

Rak na debelem črevesu in danki je v Sloveniji eden najpogostejših rakov. Zaradi poznega odkrivanja raka na debelem črevesu in danki je umrljivost za tem rakom še vedno velika, zdravljenje pa je za bolnike naporno in manj uspešno. A na srečo je ta oblika raka tudi zelo dobro ozdravljiva, če jo odkrijemo dovolj zgodaj. Razvoj bolezni lahko celo preprečimo, če predrakave spremembe odkrijemo in odstranimo pravočasno.

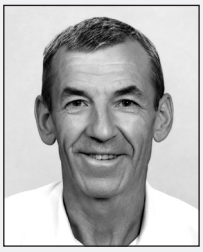
Za dobro poznavanje programa Svit so zelo pomembni Svitovi ambasadorji, ki s svojimi pričevanji o borbi z rakom debelega črevesa in danke pripomorejo k večji prepoznavnosti tega programa in dvigu odzivnosti.

Z nami je svojo zgodbo delila ambasadorka Aleksandra Popović, ki prihaja iz Domžal. Za ambasadorstvo v programu Svit se je odločila, ker ve, da lahko s svojim pristopom znatno pripomore k večji stopnji ozaveščanja o preventivi pred to zahrbtno boleznijo, ki še vedno prizadene preveč ljudi.

»Spet ta datum in tesnoba v srcu. 21. januar, leto 2008 se je pisalo. Datum, ki ga nikoli ne bom pozabila in ki v meni prebudi tisto najmočnejšo bolečino in nenadzorovan strah. Dan, ko sem nič hudega slutečodšla na preiskavo, in na kateri so mi postavili smrtonosno diagnozo – rak debelega črevesja v 3. stadiju. Vse življenje se mi je odvrtelo prek očmi v nekaj sekundah. Komaj dobro poročena, z mladoletno hčerko. Ta dan se je začela največja bitka v mojem življenju – bitka za življenje. Samo srčnim in skrbnim zdravnikom in zdravstvenemu osebju se lahko zahvalim, da sem danes še tu, živa in zopet zdrava, takšna, kot sem. Skoraj dve leti je trajal moj težek boj z rakom, vendar nisem niti za trenutek pomislila, da ne bom zmogla, ker sem zaupala v svoje zdravnike, ki so se kot levi borili zame, ker sem imela ob sebi ljudi, ki so dihali in jokali z menoj, ko je bilo prehudo, ker sem vedela, da moram živeti – v prvi vrsti za mojega otroka.

Zato želim vsem vam sporočiti, da nihče ni nedotakljiv ali nesmrten, da bolezen vedno preži na vas. Najmanj, kar lahko storite zase, je, da poslušate svoje telo in greste k zdravniku, ko je za to še čas. Ponosna sem, da sem postala ambasadorka programa SVIT, da lahko s svojo izkušnjo pomagam rešiti kakšno življenje in ljudi čimbolj ozaveščam o tej bolezni. Zato nikoli ne zavrzite vabila na odvzem vzorca, ki ga dobite od programa SVIT, saj vam lahko ta reši življenje.«

ZAHVALE

Kogar imaš rad, nikoli ne umre,
le daleč, daleč je . . .

ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil
mož, oče, dedi, stric in svak

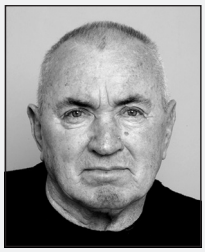
VINKO MARN

(23. 6. 1957–18. 9. 2026).

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, nam namenili tople besede, stisk roke, nas poklicali ali se nas spomnili v molitvi. Hvala vsem, ki ste darovali sveče, namenili dar za svete maše ali obnovo cerkve v Javorju in ga pospremili na zadnji poti.

Posebna zahvala dr. Sabini Kokot, patronažnima sestrama Marjeti in Romani ter paliativnemu timu OI Ljubljana za prijaznost, razumevanje in strokovnost. Hvala g. Vinku Malovrhu za obiske na domu, pevcem MVS Lipa za zapete pesmi in KSP Litija, ki so poskrbeli za lep pogrebni obred. Hvala tudi Jožiin Mariji Jurič za podporo in pomoč.

Žalujoči: vsi njegovi

Delovne roke so utihnile v miru,
srce hvaležno našlo je svoj pristan.
Srečen, da spet objame hči in sina v večnosti,
sedaj nad nami bdi – v luči in ljubezni vsem predan.

ZAHVALA

ANTON SIRK

(1951–2026)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. Posebna hvala PGD Velika Kostrevnica za celotno organizacijo in izvedbo zadnjega slovesa.

Hvala za vse izrečene besede sožalja, darovano cvetje, sveče, svete maše in pisne spomine ter hvala vsem, ki ste ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti ter ga boste ohranili v častitljivem in plemenitem spominu.

Vsi njegovi

V SPOMIN

JURE SIRK

(1982–2006)

MELITA SIRK

(1976–2013)

Čas ne zaceli ran, le nauči nas živeti s praznino, ki sta jo pustila za seboj. Čeprav je minilo že kar nekaj let, ni dneva, ko ne bi pomislili na vaju. **Vsak dan sta z nami** – ob malih in velikih življenjskih trenutkih, v tišini naših misli in v ponosu, da smo bili del vaju. Pravijo, da človek umre šele takrat, ko umre spomin nanj. Vidva bosta v nas živela večno.

Močno vaju pogrešamo!

Valvasorjev pogled v naravo: O živalih na Kranjskem (4. del)

Avtor članka: Tim Šteferl

Serijo prispevkov nadaljujemo z obravnavanjem Valvasorjevih zapisov o prebivalcih rek in jezer dežele Kranjske. XXXVI. poglavje III. knjige *Slave* nosi naslov *O ribah na Kranjskem*.

*»Večina voda na Kranjskem je bogatih z ribami in vsebujejo najrazličnejše vrste rib, kot na primer ščuke (**shuka**), krape (**karf**), linje (**slehm**), jegulje (**al**), klene (**klen**), mrene (**mrena**), menke (**menk**), ribe za pečenje, tudi velike some (po kranjsko **som**), prav tako podusti (**podle steu**) in zlatovčice. Zlasti pa tudi velike sulce, lepe lipane, čedne postrvi in kaplje.«* Praktično vse ribe, ki jih omenja Valvasor, še danes najdemo v slovenskih vodotokih, čeprav na žalost v precej zdesetkanem številu. Prva izmed rib, ki ji polihistor nameni več besed, je sulec: *»Sulec, ki ga Latinec imenuje trutta alba, Italijan trutta biancha, Kranjec pa **sulz**, je po pojavi, luskah in plavutih precej podoben postrvem; dasiravno ga postrvi s svojim mesom daleč prekašajo.«* Sulec v Sloveniji še danes poseljuje Savo, Savinjo, Soro, Ljubljanico, Mirno, Dravo, Krko in Kolpo, iz Mure pa je popolnoma izginil.

V nadaljevanju Valvasor opiše še eno ribo iz družine postrvi: *»Lipane, ki se po latinsko imenujejo umbra ali thymallus, sicer lovijo v mnogih deželah; a vendar niso domači v vseh vodah; tako jih ima reka Ren prav malo; temveč gredo v trde, sveže, skalnate vode, ki so zelo mrzle in tečejo z visokih gora. Dasiravno vseeno včasih tudi vstopijo v velike reke, pa tudi v velika jezera.«* V nadaljevanju Valvasor pravi, da baje te ribe žrejo zlato, pa ne zato, ker bi se res prehranjevale z zlatom, pač pa ker so bile v polihistorjevem času zelo drage in naj bi ljudem, ki te ribe kupujejo, odžirale denar iz mošnjičkov. Je pa Valvasor zelo cenil lipanovo mast, ki naj bi bila pomemben del ljudskega zdravilstva: *»Ta riba ima veliko masti med drobovjem, ta mast je najprimernejši kos, s katerim služi za zdravilo.«* Predvsem naj bi bila mast najboljše zdravilo pri opeklinah, pa tudi pri tegobah oči, nohtov, kože in ušes. Daleč najprimernejši naj bi bili lipani, *»ki jih lovijo v vodi Radešči pod gospostvom Rožek, ki pripada grofu in gospodu Gallenbergu«*. Opiše tudi postrvi, ki naj bi bile večje od tistih, ki jih ujamejo v tujih deželah, in kaplje, za katere pravi, da imajo zdravo meso in so prav prijetna jed. V okolici Velesovega naj bi na dan prihajale ribe, ki so popolnoma poraščene z mahom. Na kratko omeni še, da ima Kranjska tudi različne vrste morskih rib, med katerimi pa napačno navede tudi ostrige, školjke, morske polže, kalamare, sipe in *»podobno, ki bi, če bi jih vse naštel, cenjenemu bralcu pokvarile apetit in ga spravile v nejevoljo«*.

Prav poseben opis ribolova Valvasor nameni ob opisu Cerkniškega jezera. Polihistor pravi, da je bil, dokler je bilo jezero polno, ribolov prepovedan. Ko je pričela voda upadati, so s cerkvenimi zvonovi naznanjali začetek ribolova. Je pa bilo za vsak del jezera določeno, kdo in koliko lahko lovi oziroma za koga in na kakšen način. Ribolov je bil še posebej bogat, če jezero več let ni presahnilo. Valvasor zapiše: *»Leta 1655 je jezero presahnilo po petih letih, rib in rakov je bilo povsod polno. Ko je knez Eggenberški v Rešetu prvič vlekel mrežo, je nalovil dvajset vozov rib. Sedemnajst vozov rib je nalovil grof Turjaški ob drugem vleku. Tretji vlek je darovala kneginja Eggenberška stiškemu samostanu, ki je dobil devet vozov rib. Z vlečenjem mrež so nato še nadaljevali. Ko so ribiči svojih gospodov končali z ribolovom, je dal cerkovnik v cerkvi sv. Janeza znak z zvonjenjem, da se je pričel ribolov za prebivalce Cerknice in okoliških vasic. Goli so stikali po osušenem jezeru in pobrali, kar je še ostalo.«* Ta prizor je slabih sedem desetletij po Valvasorju na grafiki upodobil še en kranjski polihistor, Franc Anton Steinberg.

Zanimivo pa je, da Valvasor polovico poglavja, namenjenega ribam, posveti vodni živali, ki prav tako ne spada med ribe: *»Da tekoče vode te dežele hranijo izredno lepe in zelo velike rake, je že povedano na ustreznih mestih. Na tem mestu naj zato povem samo, kako se raki (po nemško Krebse), ki jim po kranjsko pravijo **rac**, lovijo v tukajšnjih vodah.«* Valvasor pravi, da se najboljši raki nahajajo v rekah Krki in Kolpi, da pa imajo prav v slednji precej hecen način za lovljenje rakov. Zapiše takole: *»Na palico privežejo zemeljskega črva; tako palico potopijo v vodo in približajo luknjam, ki so večinoma v trdih skalah; potem žvižgajo z ustni določen napev in čudno melodijo; tako pridejo potem raki ven iz svojih lukenj in jih z drugo palico, ki je na enem koncu razcepljena, zagrabijo in potegnejo ven.«* Valvasor je zgodbo sprejel posmehljivo in z zadržkom, saj v nadaljevanju zapiše: *»... meni se je to zdelo prav smešno in kot pravljica.«* Ker so mu takšen način lova na rake potrdile tudi nekatere osebe visokega rodu, se je odločil, da bi to rad tudi sam preizkusil. To pa mu ni uspelo, saj je bila voda vedno visoka in kalna.

Sicer pa je v povezavi s tem nenavadnim načinom lovljenja rakov Valvasor omenil in poskušal razložiti tudi znan slovenski frazem, ki ga v pogovornem jeziku pogosto uporabljamo še danes: *»Sicer pa pravijo na Kranjskem s pregovorom: »**Scheu je rakam suisgat** ali **puide rakam suisgat**. Kar pa pomeni toliko kot »Šel je tja rakom žvižgat ali Šel bo rakom žvižgat. In s tem se misli toliko kot Umrl je ali Umrl bo.«*

Ribolov na zgornjem Cerkniškem jezeru poleti (Franc Anton Steinberg, 1758)